

Европейският парламент в навечерието на изборите през юни

Публикуван на: 28-03-2009

Източник: [Портал Европа](#)

В днешната ни разяснителна рубрика от инициативата „Сега – взаимодействие с Европейския парламент“ ще ви запознаем със специално организираната дискусия в Брюксел по темата за предстоящите избори за Европарламент и равносметката от изтичащия му мандат. Инициативата се проведе в навечерието на рождения ден на ЕП – 19 март. На тази дата, точно преди година започна и нашият проект. Участниците в дискусията бяха Антонио Лопес-Истурис Уайт – евродепутат от Испания, генерален секретар на ЕНП; Адина Валеан – евродепутат от Румъния, заместник-председател на групата на АЛДЕ; Уилфред Рютен – директор на Европейския център по журналистика и Джулия де Клерк-Захсе, експерт от Центъра за проучване на европейските политики. Поканен за дискусията бе също заместник-председателят на групата на ПЕС Ян Маринус Вирсман, евродепутат от Холандия, който поради други ангажименти не можа да се присъедини към разговора. Първият въпрос към нашите гости бе за политическите постижения, които биха убедили гласоподавателите да упражнят вота си през юни.

„Това е сложен въпрос, защото според мен няма особена разлика между гражданите на Европа, когато се превърнат в гласоподаватели – каза Адина Валеан. – Но по време на избори за съжаление превес вземат националните дебати и гласоподавателите мислят по-малко за европейските партии и повече за националните, които се надпреварват в Европейските избори. Затова е трудно да разграничим постиженията. Гражданите трябва да разберат, че има разлика между местните политики и политиката, която човек прокарва като либерал, като член на ЕНП или като социалист в ЕП. Макар че всички ние се стремим да стигнем до решение, което да е най-добро за гражданите. Инструментите, чрез които прокарваме нашата политика, са различни. Например когато говорим за работното време, всички политици искат работниците да не бъдат експлоатирани и да не страдат от лоши условия на труд. Но подходът е различен. Социалистите биха казали „трябва да имаме ограничен брой работни часове, за да защитим работниците“; Докато ние, либералите, бихме казали „имаме нужда от повече гъвкавост – нека тези, които искат да работят повече, за да печелят повече, да имат възможност да го направят“; Сигурна съм, че ЕНП би имала същия подход по този въпрос. Така че всички искаме защита за работниците, но се различаваме по начина, по който да приложим тази защита. Накрая обикновено намираме решение някъде по средата.“

Някои слушатели са на мнение, че няма значение коя политическа партия ще има мнозинство в следващия ЕП, защото посоката ще остане същата. Споделяте ли това мнение?

Европейският парламент в навечерието на изборите през юни

□ □□□□
□□□□□ □□□□□□ □□□□□□
□□□□□□□
□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□
□□□□ □□□□□□□□□□
□□□□□□

□□□□ □□□□□□□□“Не съм съгласен, но при политиката на комуникации, която все още имаме в Брюксел, хората вероятно наистина мислят така - смята Антонио Лопес от ЕНП. – Това е нещо, върху което още трябва да работим. Но споделям мнението на г-жа Валеан за начина, по който се изправяме пред изборите. Имаме общ проблем – за България, Испания или Румъния – и това е комуникацията между Брюксел и гражданите. Ако не убедим хората в правилността на европейския проект, в това какви сме и какви са различните подходи, които имаме към този проект за обединена Европа, това би могло да доведе до евроскептицизъм. Единственият начин да постигнем разбиране е информацията. Затова благодарим за инициативата, която сте поделили и за факта, че водим тази дискусия за евроизборите и бъдещето. Журналистите трябва да ни помогнат да си свършим работата, за да можем да обясним ЕС на гражданите. Бих дал един пример – сега Исландия иска да стане член на ЕС, а може би и Норвегия. Защото сега, изправени срещу световната криза, те разбират, че да си извън ЕС вече е проблем. Но нашите граждани вътре в ЕС не винаги го разбират. Колкото до новите членове като България и Румъния, всички ние – европейските политици трябва да ви убедим в преимуществата на членството. Например за България един от приоритетите в момента е енергетиката. Така че ние трябва да дискутираме енергетиката в България, така че хората там да разберат, че работим по техните проблеми. Разбира се либералите биха направили един избор, ние – ЕНП – друг. И съм сигурен, че той ще е различен от този на социалистите. Съжалявам, че техният представител не е тук. Въпросът е, че бихме имали различен подход по един и същ проблем, важното е българите да занаят, че работим по него.

Напоследък изборите в България показват известно въздържание от гласуване. Затова първия въпрос, на който трябва да се спрем, е как да си възвърнем вниманието на българския гласоподавател. Ще бъда в България в началото на май и заедно с местни лидери, по-специално от ЕНП ще говорим за непосредствения приоритет, а именно, избирателната активност. Това е особено важно за новите страни-членки, защото това е тест за нас – доколко проектът Обединена Европа действа. Не бих искал вашите две страни (България и Румъния) да бъдат в позицията на жертвен агнец, заради неуспехите на ЕС. Напротив – трябва да помогнем на България и Румъния да се превърнат в идеалния пример за интеграцията и успешна добавка към ЕС. Трябва да гледаме на ЕС като на помощ, не като на бремене или проблем.”

Имайки предвид това, което каза г-н Лопес, можем ли да смятаме, че разширяването на ЕС е успех или провал?

“Испания е много добър пример, защото тя не е член на Съюза от самото начало – подчерта г-жа Валеан. – При приемането ѝ имаше дебати за това как испанските фермери

Европейският парламент в навечерието на изборите през юни

ще сринат аграрната политика на Съюза, защото са бедни и ще ни струват скъпо и т. н. А се оказа, че Испания е най-добрият пример за това как да извлечем максимална полза от членството си, за да развием страната си и да допринесем обратно за общото благосъстояние на ЕС. Затова смятам, че разширяването е един от стожерите на ЕС. Не бива да мислим за протекционизъм, затваряне на границите или да спираме до тук!”

“Вярно е! Когато Испания се присъедини през 1986 г., се чуваха точно такива гласове – че ние ще провалим ЕС, особено пък заедно с Португалия и щяхме да сме отговорни за срива на Съюза! – добави г-н Лопес. – А вижте я днес! Така че има примери, от които трябва да се учим, но и други, които да не повтаряме – като например липсата на свобода на движение за работниците. Защо мафиите да могат да се движат свободно, а обикновените работници, които искат честно да си изкарват хляба, да не могат. Защо да не получават еднакво отношение като местните работници?”

Според българския евродепутат г-жа Душана Здравкова особено важно е сега младите хора да гласуват, защото:

“Моето дълбоко убеждение е, че точно младите хора трябва да гласуват най-активно на изборите за Европарламент, защото през следващия вече пълен мандат и за България, нашите бъдещи евродепутати ще могат пълноценно да участват в изготвяне на европолитиките. Всъщност тези 5 години са и бъдещето на тези млади хора. Така че ако те искат да държат това бъдеще в ръцете си, трябва да изразят това мнение чрез гласа, който ще дадат. Друг е въпросът за това как политическите партии ще действат, за да се повиши избирателната активност, което е задача на всеки от нас, работещ в съответните институции, и специално за мен като човек, дълбоко убеден, че ЕС е нашият общ дом. Той дава много повече възможности за малка страна като България да участва във вземането на решения и изработването на най-различни политики, които да полият върху живота у нас.”

Нека чуем сега и коментарите на колегите журналисти с фокус върху доверието от страна на гражданите в онова, което виждат и чуват, от една страна, и тяхната мотивация да гласуват – от друга.

“Това са два аспекта от ключово значение, когато се опитваме да анализираме избирателната активност от политическа гледна точка - каза г-жа Джулия де Клерк-Захсе от Центъра за проучване на европейските политики. – Свързани са от една страна с факта, че

Европейският парламент в навечерието на изборите през юни

на европейските избори все още се гледа като на второстепенни в сравнение с местните (национални) избори. Хората преценяват своите правителства според това какво правят у дома, а не какво се случва на европейско ниво. В това отношение има прекъсване на връзката между ЕС и гражданите. Гражданите биха разбрали връзката и растящата стойност на Европа само, ако си дадат сметка за това, какво Европа прави за тях в национален контекст. Така че е много важно европейските политически партии не само да се обръщат към избирателите, но също да комуникират с партиите и правителствата на национално ниво. Смятам, че е важен въпрос и предизвикателство към европейските партии и двамата техни представители тук, да направят Европа значима за гражданите, но и да я свържат ясно с националните политически дебати.”

В медиите често се появяват отрицателни оценки за работата на ЕП. Как бихте коментирали доверието на медиите?

“Това е труден въпрос – посочи г-н Уилфред Рютен, директор на Европейския център по журналистика. – За това отношение често са виновни политиките. Много е лесно, когато нещата вървят добре, да кажеш “това е мое постижение”, и съответно, когато нещо не върви – да обвиниш Брюксел (било то Комисията, Съвета или Парламента). Така че политиките би трябвало да бъдат по-внимателни, когато обвиняват Брюксел за всичко, което буксува на национално ниво. От друга страна, ЕП е огромен и комплексен организъм и е трудно да го обясниш на когото и да било – дори на добре образовани хора, каквито не всички са. Освен това при липса на референдуми не става съвсем ясно как се случва вземането на решения. Така че посланието е доста объркано за средния гражданин. Трябва да се измине дълъг път, докато хората разберат защо е толкова важно да гласуват. Като добавим и кризата в момента, избирателната активност няма да е много висока. Ас съм доста скептичен. Освен това кампанията започна твърде късно.”

Г-жа Захсе се съгласи с това мнение, но посочи, че според нея въпросът опира не само до това колко достъпни са посланията, но и до това колко ясни са границите между различните партии. Тя прогнозира активност под 30 процента към момента. Затова закъснялата кампания е много сериозно предизвикателство за тези избори и отговорността пада върху ЕП. Според г-жа Валеан от АЛДЕ вината е по-скоро на ЕК, тъй като нейна е задачата посланията да достигнат до хората. Това налага евродепутатите да проявят изобретателност на национално ниво и то в последния момент, за да мотивират избирателите да гласуват. Според нея депутатите от местния парламент не помагат особено в този процес. На въпроса коя партия има най-голям шанс за мнозинство, и двамата евродепутати - Лопез и Валеан, бяха единодушни, че в ЕП не става дума за мнозинство, тъй като там няма и изрично оформена опозиция, за разлика от националните парламенти. Според Антонио Лопес мнозинството в ЕП е винаги добро, защото основният принцип на Европа е консенсусът, който да доведе до баланс.

Към края на това предаване ви предлагаме да чуете и коментарите на нашите гости по темата на конкурса за есе, който Европейският институт лансира, а именно: “Европа отвъд бучките захар и на прага на избори 2009”. Попитахме ги, каква според тях ще бъде Европа през следващия мандат на ЕП – по-сладка, солена, горчива, а може би и безвкусна?

Европейският парламент в навечерието на изборите през юни

„Зависи от средата, но трябва да работим заедно като политици в Брюксел, за да убедим гражданите, че обединена Европа има бъдеще, не да издигаме нови стени помежду си – е мнението на г-жа Валеан. – Разбира се, проблеми ще има, те ще са горчиви – като икономическата криза, проблемите в енергетиката, сигурността, външната политика и околната среда. Тези предизвикателства остават, но ние трябва да търсим най-доброто решение за европейските граждани, въпреки различията, които имаме.“

„Бих добавил, че навлязохме много добре в тази дискусия, търсейки заедно решения. Така че дали Европа ще бъде по-сладка или не, зависи от нас, от това дали евроскептичните партии ще надделеят или не – каза Антонио Лопес. – Ние – политици и журналисти, имаме общи отговорности – да преведем посланието към гражданите и да не позволим това да се случи. Затова лично аз предпочитам по-сладкия вариант.“

„Всъщност, по-скоро – с подправки“ – това е начинът да вървим напред – добави г-жа Захсе като препоръка към евродепутатите. – Добавете подправки, не се страхувайте и да „подлютите“, ако трябва. Не е нужно да бъде винаги сладко. Бъдете разнообразни – това обогатява Европа. Да, надявам се следващият да бъде един ЕП с много подправки.“

Колкото до победителя в конкурса, той вече е известен и това е Матю Ръшфорд от Великобритания – студент по право. Матю ще гостува в следващото ни предаване през април, когато ще продължим тази дискусия, макар и в друг формат.

Тази рубрика се излъчва от Радио България, РФИ-Румъния и Ивлин радио – Франция по проект „Сега – взаимодействие с Европейския парламент“, изпълняван от Европейския институт с финансовата подкрепа на Генерална дирекция „Комуникация“ на Европейския парламент.

Ива Летникова [VIDEO: ТУК!](#)